

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

№ 5 (74)

21

лютого
1959 року
СУБОТА
Ціна 15 коп.

ЗА ГЛИБОКЕ ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНИХ РІШЕНЬ ХХІ З'ЇЗДУ КПРС

ХХІ з'їзд КПРС накреслив велику програму комуністичного будівництва, розробив практичні завдання найближчого семиріччя, теоретично освітив шлях дальшого переможного руху нашої країни до комунізму. Розроблені з'їздом теоретичні положення є керівництвом до дії, а їх глибоке усвідомлення мобілізовуватиме радянських людей на виконання й перевиконання конкретних завдань, які стоять перед кожним колективом трудящих. Враховуючи все це і керуючись постановою ЦК КПРС, партійне бюро всі форми ідеологічної роботи в інституті підпорядковує вивченню історичних рішень ХХІ з'їзду КПРС.

Викладачі кафедр суспільних наук на всіх курсах прочитають по три лекції та проведуть по три семінарських заняття по матеріалах ХХІ з'їзду. Завдання викладачів і студентів полягає в тому, щоб лекції й семінари були проведені на високому ідейно-політичному рівні, були тісно пов'язані з практичною боротьбою радянського народу за комунізм. Але це тільки частина нашої великої роботи по вивченню матеріалів з'їзду.

У позанавчальний час один раз на тиждень (у п'ятницю) будуть читатися на факультетах лекції та проводитимуться бесіди з окремих теоретичних положень ХХІ з'їзду. Почесне завдання студентів кожної академічної групи на чолі з агітаторами підготувати тематичні бесіди на такі теми, як «В полум'ї буднів народжується комунізм», «Працювати й жити по-комуністичному», «Шляхи розвитку і зближення колгоспно-кооперативної і загальнонародної форм соціалістичної власності» та інші.

Завершиться робота студентів по вивченню історичних рішень ХХІ з'їзду КПРС проведенням теоретичної конференції на тему: «Новий етап комуністичного будівництва і деякі питання марксистсько-ленінської теорії». Програма конференції вже розроблена, комісії затверджено. Рівень підготовки та проведення теоретичної конференції, активність студентського колективу залежать від організаторської роботи комсомольської організації.

Викладачі інституту будуть вивчати історичні рішення ХХІ з'їзду КПРС в системі партійної освіти, двічі на місяць (по четвергах).

У квітні місяці буде проведено теоретичну конференцію і пленум кафедр суспільних наук по проблемі «Деякі питання марксистсько-ленінської теорії в рішеннях ХХІ з'їзду».

Значна робота у пропаганді рішень ХХІ з'їзду КПРС буде проведена через газету «За педагогічні кадри», через радіовузол гуртожитку, в ленінських кімнатах гуртожитків.

Наше почесне завдання — глибоко вивчити рішення і матеріали ХХІ з'їзду КПРС і бути його пропагандистами серед населення, у підшефних організаціях та середніх школах.

Л. ТЕНДЕРЕС.

Незабаром вибори

Агітколектив агітпункту № 2 в ці дні проводить велику роботу по ознайомленню виборців з матеріалами ХХІ з'їзду КПРС, з положеннями про вибори до місцевих Рад та Верховної Ради УРСР.

До нашого агітпункту прикріплено близько 1800 виборців. Зараз найважливішим завданням агітаторів є перевірка списків виборців, виявлення тих, хто не зможе в день виборів прибути на виборчу дільницю.

Серед кращих агітаторів нашого агітколективу — старший викладач Я. Деркач, аспіранти Г. Новак, А. Пліш, Л. Можаровська, Д. Тхоржевський, студенти В. Шкордун, Н. Осипович, Т. Архіпова, Л. Міщенко.

Проте, на жаль, є серед старших агітаторів і такі, що несумлінно відносяться до своїх

обов'язків. Так, наприклад, Т. Лосінська та Л. Підворотний досі ще не закінчили звірку списків виборців, не приділяють належної уваги агітаційно-масовій роботі серед виборців.

На агітпункті щотижня проводяться інструктажі агітаторів по матеріалах ХХІ з'їзду КПРС.

Щоденно з 10 години ранку двері агітпункту гостинно відчиняються перед відвідувачами — тут можна почитати свіжі газети, журнали, скористатися послугами юриста, порадами лікаря, досвідченого педагога, подивитися телевізійні передачі.

О. БУГАЙОВ,
зав. агітколективом
агітпункту № 2.

На фото: члени окружної виборчої комісії реєструють кандидатів у депутати до Сталінської райради депутатів трудящих.

Пропаганда рішень позачергового ХХІ з'їзду КПРС в інституті.

На цьому фото ви бачите студентів III курсу педагогічного факультету, які уважно слухають викладача політекономії Г. Ю. Репухову — вона роз'яснює їм історичні рішення з'їзду.

Фото М. Шуряка.

Збори комсомольського активу

9 лютого відбулися збори комсомольського активу педагогічного факультету з питань підсумків комсомольської роботи за I семестр та завдань на II семестр 1958—59 навчального року.

Декан факультету т. Шелухін відзначив, що минула сесія дала непогані наслідки. Так, 93 студенти склали екзамен на «відмінно», 200 — на «відмінно» та «добре», 35 — мають задовільні оцінки. Четверо студентів одержали двійки (Синьов, Толстихін, Колодіна, Юрченко).

Секретар комсомольського бюро факультету т. Бондар у своїй інформації повідомив, що комсомольська робота в цьому навчальному році характеризується активністю, високим рівнем навчання та дисципліни, зразковим виконанням комсомольських доручень.

Кожен комсомолец на своєму рахунку має 42 відпрацьованих днів на виробництві. 250 комсомольців мають постійні комсомольські доручення. Активну участь у комсомольській роботі факультету беруть сту-

дентський суспільний і державний лад, про найбільш демократичну в світі радянську виборчу систему, про досягнення радянського народу в комуністичному будівництві.

Активно працюють групи агітаторів, які очолюють тт. Кульчицька, Страхов, Войтушенко, Деркач. Кращі агітатори Шостак, Чернишенко, Рябушенко та інші, використовуючи місцевий матеріал, переконливі цифри і факти, яскраво розповіли виборцям про перебудову вищої і середньої школи, про наближення навчання молоді до життя.

Піднесення рівня всієї агітаційно-масової роботи серед виборців викликане історичними рішеннями ХХІ з'їзду КПРС.

Агітколектив, агітпункт звертають зараз особливу увагу на пропаганду серед населення матеріалів ХХІ з'їзду КПРС.

На агітпункті організовано виставку літератури про з'їзд будівників комуністичного суспільства. Систематично читатимуться для виборців лекції про історичне значення ХХІ з'їзду КПРС, про міжнародне становище, про розквіт України в братерській сім'ї народів СРСР.

Зараз у житті агітколективу відповідальний період роботи. Закінчується перевірка списків виборців. Незабаром відбудеться зустріч виборців з кандидатами в депутати до Верховної Ради УРСР та місцевих Рад депутатів трудящих.

Агітпункт, агітколектив докладе максимум зусиль для того, щоб агітаційно-масову роботу піднести на рівень завдань, які поставлені ХХІ з'їздом КПРС перед радянським народом.

В. ПЕРЕДЕРІЙ.

денти перших курсів факультету (обох відділів), а також II дошкільного, III спеціального і III дошкільного відділів.

Комсомольці факультету найкраще провели і місячник розповсюдження книги.

Добре склали сесію студенти II курсу дошкільного відділу та V курсу спецвідділу. Підвели весь факультет другокурсники в особі вищезгаданих чотирьох комсомольців.

Враховуючи недоліки комсомольської роботи за минуле півріччя, збори активу факультету у х в а л и л и:

поліпшити академроботу на II та IV курсах спецвідділу;

ширше включитись у змагання за звання горьківської групи, на честь традиційного Горьківського дня 28 березня;

до кінця лютого охопити всіх комсомольців дорученнями;

до кінця року кожному комсомольцю відпрацювати на будівництві по 20 годин;

поліпшити культмасову та фізкультурну роботу.

М. АДАМЕНКО.

ПІД ЗНАКОМ ВЕЛИЧНИХ ЗАВДАНЬ

На відкриті партійні збори фізико-математичного факультету прийшли викладачі, аспіранти, лаборанти і студенти. Обговорювалося важливе питання, яке цікавило всіх: «Про підсумки навчально-виховної роботи на факультеті за I семестр і завдання на наступний семестр».

Доповідач, декан факультету т. Сергунова відзначила ряд позитивних моментів у роботі факультетської партійної організації. Так, зросла у порівнянні з минулим роком успішність студентів. На належному науковому і методичному рівні читалися більшість навчальних курсів. Для першокурсників, які прийшли в інститут з виробництва, кафедри математичного аналізу і елементарної математики організували систематичні консультації.

Активну участь брали студенти і в громадській роботі. На цілих землях працювали 32 студенти; всі вони відзначилися під час праці і одержали подяку, а деякі — навіть медалі.

Але на факультеті є ще і багато недоліків. 35 студентів мають незадовільні оцінки, а студенти В. Любашенко, Г. Миرونчик, Л. Снеткова мають навіть по дві академзаборгованості. У деяких аспірантів першого року навчання і досі немає наукових керівників (О. Кофанова).

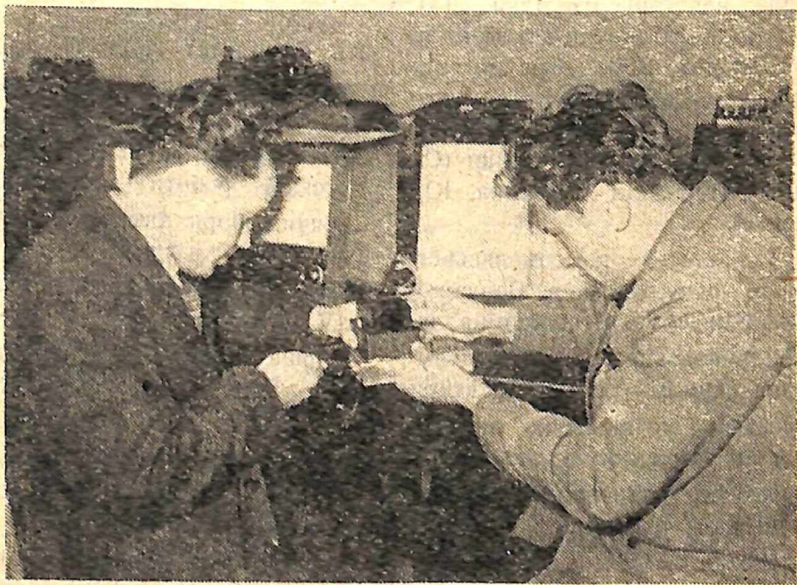
Студент В. Цапенко із 41 групи математиків погано поводить себе в школі і йому незараховано педпрактику.

У 22 групі математиків, де агітатором працює т. Кубрушко, є 8 невістигаючих студентів. У цій групі дуже нездорові настрої студентів щодо громадської роботи. Все це є сигналом про те, що в групі незадовільно поставлена агітаційна і масово-роз'яснювальна робота.

В обговоренні доповіді взяли участь тт. Кухар, Бориншполец, Гордінський, Чалий, Чумак.

У своїх виступах вони піддали критиці недоліки, які мали місце в навчально-виховній роботі на факультеті.

Учасники зборів прийшли до єдиної думки про необхідність підвищення вимог до студентів, до виховання у них любові до навчання, праці і громадськокорисної діяльності.

Семестр розпочато. Тільки повсякденна праця, сумлінне виконання домашніх завдань дадуть можливість успішно скласти наступну сесію. Враховуючи це, студенти IV курсу фізико-математичного факультету В. Ковеза та І. Кавун ретельно працюють над лабораторною роботою.

На відкритих партійних зборах мовно-літературного факультету, що відбулися 17 лютого, обговорювалося звичайне питання — підсумки роботи за I семестр 1958—59 навчального року, питання, яке стоїть на порядку денному щороку. Та на цей раз у виступах, у настрої учасників зборів відчувалося щось нове, особливе: адже тут не тільки підводилися підсумки, але й говорилося про ті завдання, які стоять перед колективом факультету, завдання, визначені законом про зв'язок школи з життям, рішеннями ХХІ з'їзду КПРС.

Треба весь час пам'ятати, — сказав у своєму виступі Д. Шутенко, — що ми працюємо на майбутнє, що наші випускники через 2—3 роки будуть уже працювати в школах нового типу. А тому, глибоко вивчаючи досвід роботи середньої школи, потрібно приділяти належну увагу методиці роботи у вузі.

Необхідно продовжити курс на посилення самостійної роботи студентів, яка особливо сприяє розвитку наукового, критичного мислення, а значить, і глибокому засвоєнню матеріалу. Про це говорили тт. Кобилецький, Кулик, Сидоренко, Терещенко і інші.

Орієнтація студентів на самостійну роботу, — підкреслив т. Кобилецький, — буде прямою відповіддю ХХІ з'їздові КПРС, бо самостійність у вивченні теоретичного матеріалу, проведення практичних робіт у величезній мірі сприяє підготовці висококваліфікованих кадрів.

Збори відзначили і окремі недоліки у роботі партійної організації факультету. Хоч у цьому році успішність студентів вища, ніж у минулому, факультет все ж таки займає друге місце в інституті.

Збори поставили перед усім колективом викладачів факультету завдання — глибоко вивчити матеріали ХХІ з'їзду КПРС за планом, який розроблено партійним бюро.

На жаль, на відкритих партійних зборах, де обговорювалося таке важливе питання, було всього п'ятеро безпартійних викладачів і не було жодного студента. Це дає підставу вважати, що партійне бюро погано підготувало збори.

2. ЗАВДАННЯ НАСТУПНОГО СЕМИРІЧЧЯ

Соціалістичний лад забезпечив тепер такі умови економічного і культурного розвитку, що наша країна вступила в період розгортаного будівництва комунізму.

Новий семирічний план на 1959—1965 роки є частиною наміченої партією програми розвитку СРСР на більш тривалий час — на ближчі 15 років, коли буде здійснюватися велика програма комуністичного будівництва.

Історичне значення семирічного плану полягає у створенні матеріально-технічної бази комунізму. Цій меті підпорядковується тепер вся наша робота.

В основі розвитку радянської економіки лежить відкритий Леніном об'єктивний закон переважного зростання важкої індустрії. Враховуючи дію цього економічного закону, ми й ставимо завдання, щоб протягом семиріччя збільшити валову продукцію по групі А — на 85—88 процентів, і по групі Б — на 62—65 процентів.

Середньорічний приріст валової продукції в галузі виробництва засобів виробництва повинен становити 9,3 процента, а по виробництву предметів споживання — 7,3 процента. Отже, щорічно група А обганятиме групу Б приблизно на 2 проценти. Це і є конкретним виразом

закону переважного розвитку важкої індустрії.

В абсолютних показниках виробництва основних видів промислової і сільськогосподарської продукції у семиріччі має бути таким: виплавка чавуну — 65—70 мільйонів тонн; виплавка сталі — 86—91 мільйон тонн; видобуток нафти — 230—240 мільйонів тонн; виробництво газу — 150 мільярдів кубометрів; видобуток вугілля — 600—612 мільйонів тонн; виробництво алюмінію збільшиться в 3 рази; міді рафінованої — в 1,9 раза; пластичних мас і синтетичних смол — в 7 разів.

Потрібно виробити електроенергії 500—520 мільярдів кіловат-годин, зерна — 10—11 мільярдів пудів.

Семирічний план — це період вирішального виграшу часу в мирному економічному змаганні між соціалізмом і капіталізмом. За абсолютними показниками виробництва СРСР займає тепер друге місце в світі, поступаючись тільки перед США. Завдання полягає в тому, щоб протягом семиріччя максимально наблизитися до рівня промислового виробництва цієї найбільш розвиненої країни, а по ряду галузей — і пережити його.

Ми глибоко переконані у посиленості і здійсненості поставленого завдання, оскільки темпи

економічного розвитку у нас вищі, ніж у США. Так, зареєстрований приріст економічного потенціалу США щорічно складає всього 2 проценти.

У найближчі роки в американській економіці не передбачається об'єктивних факторів, які б викликали збільшення такого приросту. Навпаки, через дію закону анархії і конкуренції в світі капіталу, темпи росту американської економіки в окремі роки, особливо під час економічних спадів, будуть мати від'ємний індекс.

У галузі політичній ХХІ з'їзд КПРС ставить завдання досягти прогресу розвитку радянської демократії, розвитку самодіяльності і політичної активності трудящих, розширення функцій громадських організацій в управлінні країною. Йдеться про те, щоб при повному комунізмі усі функції, які зараз виконує радянська влада, перейшли до громадських організацій трудящих.

У галузі ідеологічній головне завдання полягає в посиленні ідейно-виховної роботи партії, у піднесенні рівня комуністичного виховання трудящих. Невід'ємною складовою частиною цієї боротьби є дальший розвиток марксистсько-ленінської теорії, захист її від нападів ревізіоністів та інших ворогів робітничого класу, змістовна критика ідеології імперіалістичної буржуазії.

(Далі буде).

НА ЗАСІДАННІ ВЧЕНОЇ РАДИ

Останнє засідання вченої ради інституту було присвячене розглядові дуже важливих питань.

Весь радянський народ зараз уважно вивчає матеріали ХХІ з'їзду КПРС. Що треба зробити колективі інституту, щоб довести ці історичні документи до свідомості кожного студента, кожного викладача, кожного співробітника інституту? Які форми роботи треба запровадити, щоб уникнути повторень загальних формальних заходів?

Виступаючи по питанню пропаганди матеріалів ХХІ з'їзду серед працівників нашого колективу, директор інституту М. М. Підтиченко підкреслила, що це не короткочасна кампанія, а дуже важлива кропітка робота, яка буде проводитися на протязі всього другого семестру. Доповідач звернула увагу деканів факультетів, завідуючих кафедр на те, що до проведення цієї роботи слід залучити всіх викладачів.

Пропаганда рішень ХХІ з'їзду КПРС повинна знайти своє відображення не тільки в агітаційно-масовій роботі, а й в лекціях, семінарах, у наукових працях наших викладачів. Все це вимагає відповідної перебудови роботи кафедр. Про хід перебудови цієї роботи вчентій раді доповіли завідувачі кафедрами тт. М. С. Сугоняко, С. А. Літвінов, Б. П. Страхов та інші.

З обговореного питання вчена рада прийняла рішення, в якому накреслено конкретні заходи щодо широкої пропаганди цих історичних документів нашої партії.

По діловому пройшло обговорення і другого питання порядку денного — про наслідки роботи в I семестрі і завдання на II семестр.

Заступник директора інституту В. К. Мітюров доповів вчентій раді про велику роботу, яку провів колектив інституту в першому семестрі. Доповідач детально зупинився на наслідках зимової екзаменаційної сесії, підкреслив, що порівняно із зимовою сесією минулого року успішність в інституті підвищилася і складає зараз 95,6 процента.

Найвищу успішність на сесії показав педагогічний факультет (98,8 процента). На мовно-літературному факультеті успішність знизилася на 1,6 процента і становить 96 процентів.

Останнє місце посідає фізико-математичний факультет, де успішність складає 93,5 проценти.

На факультеті було приділено велику увагу академборжникам, багато попрацювали викладачі і аспіранти з першокурсниками, що прийшли в інститут з виробництва. Така систематична робота у підготовці до сесії дала свої

позитивні наслідки — успішність на факультеті підвищилася на 2,3 проценти.

По даним зимової сесії в інституті склали екзамен на «відмінно» та «добре». Проте це значна кількість товаришів, які мають незадовільні оцінки (51 особа). Два студенти одержали по три незадовільні оцінки Р. Пасюк (II курс фізико-математичного факультету) і М. Пономаренко (II курс). І зараз стоїть питання про виключення їх з інституту. Цей факт свідчить про те, що деякі студенти погано працюють на протязі року, а кафедри недостатньо контролюють роботу студентів, не завжди вимагають від них повсякденної, наполегливої праці.

У співдовіді заступника директора по заочному навчанню О. М. Білого відмічалось, що зимова екзаменаційна сесія студентів-заочників у цьому році пройшла більш організовано, ніж у попередні роки. Кафедри останнім часом приділяють значно більше уваги заочному відділу, удосконалюють форми роботи із студентами. Особливу увагу було звернуто під час сесії на якість лекцій і семінарських занять. Керівники ряду кафедр (тт. Тендерс, Карлов, Медушевський та інші) відвідували лекції, екзамени; більш широко, ніж у минулі роки, практикували стенографування лекцій наступним обговоренням їх на засіданнях кафедр.

Дев'яносто чотири проценти з числа студентів, що прибули на сесію, заліки і екзамен склали успішно.

Товариші, які взяли участь в обговоренні доповіді і співдовіді, відмічали, що в цьому навчальному році учбовий процес, незважаючи на скорочений (у зв'язку з сільськогосподарськими роботами) семестр, проходив більш чітко.

Разом з тим у виступах було викрито ряд недоліків, які заважають у роботі. До таких недоліків слід віднести плинність викладачів на фізико-математичному факультеті, неправильні методи прийому заліків з історії КПРС, шматливе місце у викладача Ф. Л. Слободінської переважаність студентів-заочників під час сесії лекціями, семінарами, заліками та екзаменами, лібералізм до ледарів-академборжників тощо.

Якомога швидше усунення цих та інших недоліків дасть можливість перебудувати роботу, наблизити викладання і виховання студентів до життя, як того вимагає Закон «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в країні».

Народом зрощена, народові вірна!

★ ★ ★

★

ПЛАЦДАРМ ЗДОБУТО!

Літо 1943 року... Під могутніми ударами Червоної Армії фашистські війська котилися на захід.

Підтягуючи резерви, гітлерівські генерали прагнули ціною будь-яких жертв зупинити наступ з'єднань наших військ. Вони чіплялися за кожний вигідний рубіж, перетворюючи його у фортецю. Так було і на підступах до м. Орла.

Фашисти змушені були відступити на протилежний берег ріки Оки, на задалегідь підготовлені, добре укріплені позиції.

Наш батальйон займав оборону в районі села В. Карагашінка і М. Карагашінка в напрямі на м. Болхов. Берег, на якому укріпилися фашистські війська, становив собою могутню систему глибокоеселенованої оборони, обладнаної за найновішими досягненнями військової фортифікаційної техніки.

Нейтральна зона була замінована протитанковими і протипіхотними мінами. Перетинали шлях також три ряди загороджень з колючого дроту. До послуг оборони надавалась тактична авіація. Значо ускладнювала нашу дію ріка, яку треба було форсувати. Фашисти вважали свою оборону неприступною.

Але ні бетонні плити дотів, ні броня танків, ні накаті дзотів, ні сплетення масивного вогню кулеметів, мінометів, гармат не в силах були стримати могутнього натиску радянських воїнів.

Наш батальйон одержав наказ готуватися до наступу. Офіцери і сержанти навчали бійців переборювати водний рубіж, вести бій в глибині оборони. Передусім, ми старанно вивчили вогневі позиції ворога і систему взаємодії вогню.

У двох кілометрах від нашої оборони на березі річки, яка впадає в Оку, ми створили оборонну лінію «противника», що нагадувала обстановку в районі села В. Карагашінка. Тут навчалися солдати переборювати водний рубіж, атакувати «ворога».

Воїни батальйону рвалися у бій. У бесідах з бійцями було чути настирливе питання: «А коли в бій? Час наступати». Цих слів звучали прагнення і палка віра в перемогу. Всі чекали наказу. І раптом (в ніч з 6-го на 7 червня) ми одержали наказ зайняти вихідні позиції до атаки. У темряві, без кожного звуку, в бойової технікою ми вирушили до пунктів переправи. Німецька освітлювальна ракета злетіла в повітря. Навколо стало світло, як удень. Бійці, всі, як один, вірнули у бій. «Невже ворог помітив?»

Невже стільки зусиль було затрачено, щоб у відповідальний момент демаскувати свої дії? — така думка вміє промайнула у кожного з нас. З секунди на секунду чекали нових ракет і шквалу вогню.

По ротах передано наказ: «На човни!», а далі команда: «Вперед!».

Рівно о 3 г. 45 хв. розпочався 10-хвилинний вогневий шквал нашої артилерії. Страшний гул сотень гармат розірвав тишу. Вогненні стовпи підносились угору, розривали дротіні загорожі, підірвали міні поля. Клуби чорного диму застинали горизонт.

Підрозділи рвонували вперед, слідуючи в ста метрах за

вогневим валом. За сигналом червоної ракети могутня лавина нашого вогню була перенесена на II лінію траншей. Бійці кинулися в траншеї. Могутнє «ура» грізно пролунало серед канонади батарей. Пригломшені німці вибігали з бліндажів у білизні, а чергові на вогневих точках продовжували лежати з затуленими вухами.

Перший полонений, 50-річний офіцер (командир батальйону), здивувався, коли побачив себе у штабі нашого батальйону. Ще більше його здивувало те, що радянські офіцери — юнаки.

На перше запитання — «З якого полку?» — німець відповів, що він розмовлятиме тільки з начальником, рівним по чи-

ну. Коли ж перекладач пояснив, що перед ним і є такий начальник, полонений остовпів: «Вас?» — прохрипів німець. Він вийняв окуляри і почав розглядати командирів і солдат, запитувати, скільки кому років.

Нарешті гауптман сказав, що він відповість на всі наші запитання, бо переконався у великій моральній силі Червоної Армії. Його не переставало дивувати, як могло статися, що один батальйон на протязі якоїсь години захопив «неприступну фортецю», а він, бойовий офіцер з 25-річним досвідом, стоїть на допиті перед командиром-юнаком.

«Дейчланд капут, Гітлер капут!», — сказав він і поклав на стіл невідібраний у нього пістолет. «Я готовий до полону», — додав німець.

М. РЯБУХІН.

Штурм Хінгана

Це було 15 серпня 1945 р. Радянські Збройні Сили почали бойові дії на Далекому Сході одночасно на всьому фронті. На території Манчжурії і Кореї знаходилася Квантунська армія, яка складала головну військову силу Японії.

Японське командування розглядало створення в Манчжурії міцних укріплень в прикордонних районах як плацдарм для вторгнення на територію СРСР. Квантунську армію повинні були підтримати частини японського флоту, які базувалися у Північній Кореї і на Ляодунському півострові. Готуючи напад на Радянський Союз, японські імперіалісти створили також на території Манчжурії численні бази для ведення бактеріологічної війни.

Мені довелося брати участь у бойових діях Забайкальського фронту на західному кордоні Манчжурії. Манчжурія — гірська країна. Хребти і сопки закривали всі шляхи в її центральні райони. На заході такою перешкодою був Великий Хінган довжиною 1500 км. Серед гір протікають річки Амур, Уссурі. Ми почали форсування цих річок.

Всі проходи ворог укріпив залізобетонною смугою. Населені пункти, розміщені в цих районах, були обнесени стінами із каменю.

З великими труднощами піднімалися ми на вершину хребта, несучи на собі все спорядження й допомагаючи коням. Коли досягли вершини, сподівалися, що вже спустатися нам буде легше. Однак, спуск з Хінгана був набагато тяжчим, ніж підйом, тому що доводилося утримувати обоз (спуск був дуже крутий). Самураї використовували кожний поворот, обстрілюючи наші частини. Прорвавши оборону ворога, наші війська у першу ж добу заглибилися на 20 км. За 7-8 днів наступу Квантунська армія була відрізана від Японії. Жителі Манчжурії зустрічали нас з червоними прапорами і криками: «Спасибі вам, рідні воїни!».

Ми рухалися далі, визволяючи корейський народ. Безліч теплих спогадів залишилося у нас про корейських трудящих, які з великою любов'ю ставилися до нашої армії.

Сорок років корейський народ не знав святого, прекрасного слова «Батьківщина». Він жив на землі своїх батьків і не міг сказати собі з гордістю: «Я — кореець».

Тепер корейський народ йде шляхом демократії і соціалізму. Хочеться побажати корейським друзям нових успіхів у боротьбі за єдність Батьківщини, за торжество соціалізму.

Є. БІЛЄВИЧ,
студент II курсу
педагогічного факультету.

Герої форсування Вісли

...Кінець липня. Теплий сонячний день. Вісла в розлив. Хвилі свинцевого кольору тихо б'ються об крутий берег. Ворог час від часу розпочинає обстріл.

Снаряди падають далеко в річку, піднімаючи білі шапки води, або лягають на східному березі.

— Не по собі фашистам, — вголос подумав командир з'єднання. — Здають нерви у фриців. Доведеться підлікувати!

Зібравши командирів частин на НП, він розгорнув на траві карту.

— Товариші офіцери! Перед нами завдання форсувати Віслу, — сказав командир. — Розпочне форсування частина полковника Калашникова.

Першим рейсом на західний берег було переправлено 5 танків і мотострілкову роту.

Обігнувши дамбу, через покинуті німцями окопи, танки ринулися до села Магнушева в обхід, з обох сторін. Слідом за танками рушила мотопіхота...

Фашисти відкрили сильний, але безладний вогонь. Боячись рукопашної сутички з невидимим у нічній темряві противником, вони поспішно відступали, кидаючи своїх поранених, зброю.

А через Віслу продовжували переправлятися радянські

танки, артилерія, мотопіхота.

Німці, трохи отямившись, розпочали шалену контратаку правого флангу нашої роти.

— Справа ворожий танк, — доповів механік-водій, гвардії старший сержант Клімов. Швидко визначивши ціль, лейтенант Сергієнко двома снарядами знищив німецьку машину. В цей час зліва з'явився ще один танк противника. Сергієнко наказав повернути башту, та вона вийшла з ладу. Ворожа машина була уже поруч.

— На таран! — гучно скомадував лейтенант. Вмить почувся сильний удар, сухий лязг металу. Фашистський танк залишився на місці, а радянський рвонувся вперед. Та від прямого попадання снаряда танк Сергієнко загорівся. Але це не зупинило героя. Танк мчався вперед полум'ямим месником, обстрілюючи ворожу піхоту. Ще удар снаряда. Вбито баштового стрілка Ермачка, поранено Усенова. Сергієнко з пораненням вибрався із палаючої машини. Фашисти відкрили вогонь по танкістах. Лейтенанта поранено в ногу. Та він, перемагаючи біль, продовжував керувати нерівним боем. Троє безстрашних були оточені групою німецької піхоти; їх намагалися взяти живими, пропонували здатись. Та

радянські бійці не здаються...

Вранці другого дня танки і мотопіхота закріпилися на новому рубежі. Фашисти намагалися атакувати, але безуспішно. У бою смертю героя загинув командир танка лейтенант Головка. Його машина підбила два і підпалила один танк противника. Та ось спалахнув і танк Головка. Наказавши членам екіпажу залишити танк і, знявши з нього кулемет, пробиратися до своїх, Головка залишився в палаючій машині, на яку вже сушилися три фашистських танка. Палаючий радянський танк ожив. Головка підпалив усі три ворожі машини.

...Наступав світанок. Наш плацдарм на лівому березі Вісли розширився.

От тільки з обідом буде, мабуть, затримка. Раптом ми побачили, як, пригинаючись за кущами, від села Магнушева бігли до нас троє польських селян з сумками. Змішуючи польські слова з російськими, вони говорили:

— Пан офіцер, їсти солдатам, — і почали виймати м'ясо, хліб, пляшки з молоком і кофе...

А 14 січня 1945 року, прорвавши міцну, глибоко ешелоновану оборону противника, Червона Армія перейшла в наступ від Вісли до Одера...

Хай же наші юнаки і дівчата свято шанують пам'ять тих, хто в жорстоких боях відстояв велике право вільно жити, працювати, вчитися! Б. ЄРЕМЕЄВ, Герой Радянського Союзу.

Дух прометеїзму

«І ще шкода йому стало, що не встиг тоді попрощатися з батьком. Так шкода, що захотілося Андрієві навіть заплакати, заплакати вперше за всю війну. Та він не встиг. Бо вмер.

...Простіть, мамо й батьку, свого сина за те, що він вмер так далеко від вас, за те, що вмер раніше од вас.

Ви вічно пам'ятати будете його. Будете згадувати свого сина, який, як сходить сонце, і в безсонні ночі, в зморі і в радості, взимку повесні, поки й живі, будете ви журитися за своїм сином — єдиною дитиною і проклинати його серця.

Так прощаємося ми з Андрієм Коваленком,

героєм оптимістично-трагедійної, щертою повненої гарячим авторським почуттям повісті Павла Загребельного «Дума про невмирущого» (журнал «Прапор», 1957, №№ 10—12).

Цю книгу читаєш не відриваючись, читаєш єдиним подихом. Кожен образ, кожна деталь переконливо свідчать, що розповідь про щоденні подвиги, звичайну боротьбу, страждання і муки простого селянського хлопця з-над Дніпра, який виростає у мужнього воїна, не вигадана, а вистраждана письменником, написана кров'ю його серця.

Андрій з честю проходить через всі випро-

бування, через муки й тортури гітлерівських концтаборів, проносить гарячу віру в перемогу добра й справедливості, у торжество нашої великої справи. І хоч у характері юнака все цілеспрямоване, чисте, але ми ні разу навіть у думці не можемо закинути автору, у якійсь ідеалізації образу. Таким він і повинен бути — воїн великої Армії-визволительки, простий і звичайний, мужній і хоробрий. Таким він і повинен бути — син великого народу-трудівника, боець, випестованний Ленінською партією комуністів.

Образ Андрія оповитий романтикою. Однак, це зовсім не значить, що письменник штучно виділяє свого

героя. Андрій — нескотений, невмирущий.

Серце стискається від болю, коли читаєш про той, останній подвиг Андрія, що коштував йому, вмираючому від ран, життя, але врятував життя іншому антифашистові, якого кати мали вбити. Андрій міняється нагрудним знаком з поляком Єжи Фурчаком, Андрій піднімається на самопожертву — і цей прометеїський подвиг, що ріднить його з героєм А. Малишка, справді безсмертний.

Він залишився невмирущим, він, юнак, ім'я якому — легіон, воїн, що захистив свою Батьківщину, проніс з честю її прапор, зараз теж у наших рядах — він буде комунізм!

П. ХРОПКО.

Колишній воїн, нині зав. кафедрою української мови, А. П. Медушевський ділиться з студентами під час перших спогадів про участь у Великій Вітчизняній війні.

Ширше запроваджувати самообслуговування

I.

Підготовка спеціалістів у вищих і середніх педагогічних учбових закладах проводиться відповідно до Закону «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в країні», на основі поєднання навчання з суспільнокорисною працею.

Самообслуговування є однією з форм суспільнокорисної праці студентів, яка повинна сприяти піднесенню рівня навчально-виховного процесу. Цим самим майбутньому вчителю прищеплюватимуться певні трудові навички, підсилюватиметься його практична підготовка, а також виховання почуттів колективізму та комуністичного ставлення до соціалістичної власності і фізичної праці. Самообслуговування організовується на основі ініціативи і самодіяльності студентів, залучаються до нього всі без винятку студенти педагогічних учбових закладів від першого до останнього курсів включно.

II.

Самообслуговування передбачає виконання певних робіт у гуртожитках, навчальних приміщеннях та на агробіостанціях. Сюди включаються роботи господарського характеру (поточний ремонт, будівництво різних споруд), а також роботи по благоустрою дворів і садів.

У гуртожитках і квартирах студенти утримують в певному порядку свою постіль, одяг та інші предмети індивідуального користування. Прибирають і м'яють житлові та побутові кімнати і коридори. При лінійній системі — опалюють приміщення, забезпечують водою умивальники, ванни і кімнати, слідкують за виконанням правил внутрішнього розпорядку.

Студенти, які не проживають у гуртожитку, обслуговують себе самостійно вдома або на квартирах, виконуючи всі роботи, вказані для студентів гурто-

Все більшого розмаху набуває в нашій країні самообслуговування студентів. Міністерство освіти УРСР запропонувало проект «Положення про самообслуговування студентів у педагогічних учбових закладах», який подається нижче.

Прохання до викладачів, студентів уважно ознайомитися з даним проектом та висловити на сторінках нашої газети свої побажання та пропозиції.

житку, а також допомагають батькам у виконанні робіт побутового та господарського характеру.

В учбових приміщеннях та на агробіостанціях студенти забезпечують необхідну підготовку класних кімнат, кабінетів, аудиторій до роботи, доглядають квіти, стежать за додержанням санітарно-гігієнічних вимог, прибирають навчальні приміщення після закінчення роботи, виконують всі роботи на навчально-дослідних та прищипувальних ділянках, беруть участь у виготовленні та ремонті навчальних приладів, меблів. (Питання про самообслуговування студентів у резидентиальних вишується навчальними закладами, виходячи з місцевих умов).

По виконанню робіт господарського характеру в обов'язки студентів входять: поточний ремонт навчальних приміщень і гуртожитків (побілка стін, стель тощо), а також участь у спорудженні будівель народним методом. При цьому необхідно, щоб студенти використовували не тільки на допоміжних роботах, але й на роботах, які вимагають певної кваліфікації (фарбування підлог після їх шпаклювання, кладка стін з цегли або блоків тощо).

Всі ці роботи повинні виконуватися під керівництвом кваліфікованих робітників.

Періодично студенти залучаються до виконання господарських робіт: ремонту інвентаря, меблів, розпилювання та укладки дров, обмазки і заклепки вікон, оправи книг у бібліотеці.

По благоустрою дворів і садів та їх озелененню студенти виконують таку роботу: прибирають доріжки, ремонтуєть огорожі, які є у дворі, утримують у зразковому порядку спортивні майданчики та інші споруди, саджають плодові, декоративні дерева, кущі, квіти і доглядають за ними.

Студенти обслуговують себе в їдальнях та буфетах.

Не включаються до робіт, які виконуються в порядку самообслуговування тільки ті, які вимагають спеціальної підготовки, матеріальної відповідальності і санітарно-технічної безпеки, а також роботи, що вимагають звільнення від занять (завіз будматеріалів, палива, виконання обов'язків нічного сторожа).

При розподілі робіт по самообслуговуванню необхідно зважати на стать студентів і відповідно диференціювати виконувальну роботу.

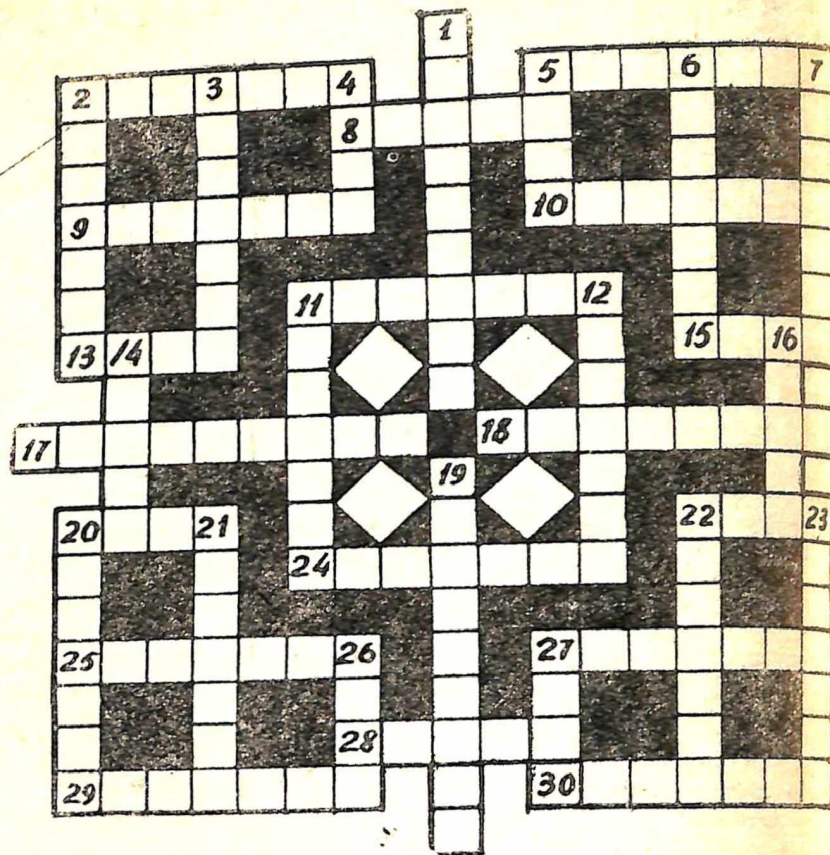
III.

Адміністрація учбових педагогічних закладів забезпечує роботи по самообслуговуванню необхідним спеодягом, найновішими технічними засобами (пилососами, електропідлогами, рами тощо), а також необхідним інвентарем та інструментами, відповідає за безпеку праці.

Керівництво роботою студентів та її облік покладається на студентські організації та адміністративно-господарську частину педагогічних учбових закладів.

Студентські організації разом з адміністрацією учбового закладу організують соціалістичне змагання, розвивають ініціативу і самодіяльність студентів по самообслуговуванню та відзначають студентів і групи за сумлінну роботу.

КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ.

2. Великий музичний твір. 5. Італійський математик XVI ст. 8. Точка небесної сфери, протилежна zenіту. 9. Північна полярна область земної кулі. 10. Дорогоцінний метал. 11. Дорогоцінний камінь, різновидність кварцу. 13. Вуглекислий кальцій. 15. Місто в Західній Німеччині. 17. Одиниця вимірювання тис. лесного кута. 18. Голова, обраний для керівництва товариством, установою. 20. Окремий знімок по кінострічці. 22. Електромагнітний прилад. 24. Елементарна частинка, що входить до складу ядра. 25. Група музикантів, об'єднаних для спільного виконання музичного твору. 27. Герой усної народної творчості. 28. Зниження температури. 29. Твір мистецтва. 30. Стихійність і безплановість у розвитку суспільного виробництва.

ПО ВЕРТИКАЛІ.

1. Прилад для запису звуку фотографічним способом. 2. Декоративна рослина, що розводиться на Кавказі і в Криму. 3. Методи боротьби, які застосовуються для досягнення наміченої мети. 4. Дрібна індійська монета. 5. Барвна речовина червоного кольору. 6. Контрольна робота з мови. 7. Вічнозелений кущ з родини барвінкових. 11. Сильний північний вітер. 12. Засіб зв'язку. 14. Музична драма. 16. Кінцева мета праці. 19. Місто трьох революцій. 20. Лісостеповий пушний звір. 21. Публічна доповідь. 22. Апарат для одержання копій з документів. 23. Одна із основних властивостей матерії — міра її руху. 26. Основа, на якій монтуються механізми машини. 27. Основа, фундамент, опорний пункт. Склав М. БОРЕЙКО студент IV курсу фізико-математичного факультету.

*

Зустріч некрасовознавців країни

У кінці січня в Новгороді відбулася всесоюзна наукова конференція, присвячена творчості видатного російського поета-демократа Миколи Олексійовича Некрасова.

Конференції, зв'язані з творчістю селянського трибуна, стали традицією. Щорічно Інститут світової літератури ім. О. М. Горького АН СРСР та російської літератури (Пушкінський дім) АН СРСР у співдружності з ленинградським відділенням Спільки радянських письменників і рядом інших організацій проводять подібні конференції. В останні роки конференції проводяться в місцях, зв'язаних з життям і творчістю М. О. Некрасова. Так, наприклад, у минулому році конференція, приурочена до 80-річчя з дня смерті поета, відбулася в м. Ярославлі, в цьому ж році місцем для проведення зустрічі некрасовознавців країни було обрано старовинне російське місто Новгород. І це не випадково.

Коли подивитися на «літературну карту» Новгородської області, то відразу ж кидається у вічі велика кількість імен письменників і поетів (як дореволюційних, так і радянських), життя і діяльність яких так чи інакше зв'язані з Новгородським краєм.

Наприклад, у Новгороді жив і був похований відомий громадський діяч, вчений і поет Феофан Прокопович. Бували в Новгороді всім нам відомі художники слова Добролюбов, Язиков, Огарьов, Герцен, Лермонтов, Белінський. Близько двадцяти разів у Новгороді, проїздом, зупинявся Пушкін. Говорячи про Новгородський край, не можна не згадати імен відомих всьому світу російських письменників, таких, як Радіщев, Л. М. Толстой, Достоевський, Лесков, Горький, Муса Джаліль, які

теж бували в Новгородському краї. В Новгороді народився В. Кочетов. Трудячі м. Новгорода своїм депутатом до Верховної Ради СРСР і скликання (в 1937 р.) обрали відомого російського письменника О. М. Толстого. Головне ж те, що в Новгородському краї неодноразово бував М. О. Некрасов. Всім відомо, що Некрасов дуже любив російську природу, він був завзятым мисливцем. Найкращим відпочинком для нього було полювання. Крім того, подорожі з рушницею, під час яких відбувалося багато зустрічей і розмов з селянами, давали йому багатий матеріал для майбутніх творів. Записана книжка поета, з якою він ніколи не розлучався, під час цих мандрівок заповнювалася зарисовками пейзажів, різними спостереженнями, а то і просто окремими влучними, вдалими виразами.

Саме з цією метою — поповнити, зустрітися з селянами, ближче познайомитися з їх життям — і приїжджав Некрасов у Новгородський край. Тут, у Чудовій луці, він мав мисливську садибу, звідки в оточенні інших мисливців і багатьох загонщиків він відправлявся на медвежі полювання...

Відкриття конференції співпало з відкриттям у Москві позачергового XXI з'їзду КПРС. Тому перш, ніж розпочати роботу, головуючий, доктор філологічних наук, професор В. Г. Базанов від імені всіх учасників конференції звернувся із словами подяки до рідної Комуністичної партії, яка відкрила широкі шляхи для розвитку вітчизняної науки і культури. Під бурхливі оплески всіх присутніх одностайно обирається почесна президія конференції у складі Президії ЦК КПРС.

Першим з доповідей на тему «Лірика поетів некрасовської школи 60-х—70-х років» висту-

пив член-кореспондент АН СРСР О. М. Єголін. Ця доповідь, яка відзначалася багатим фактичним матеріалом, обґрунтованими висновками, була вислухана присутніми з великою увагою.

Значний інтерес викликала змістовна доповідь доктора філологічних наук, професора Базанова на тему «Поема «Кому на Русі жить хорошо» в світлі селянського політичного красномовства». Промовець підняв багато нових, цікавих питань дуже важливих для дальшого вивчення і наукового обґрунтування творчої спадщини поета-демократа М. О. Некрасова.

Молодий літературознавець, кандидат філологічних наук М. В. Осьмаков обрав темою для своєї доповіді «Некрасов і революційне народництво».

Через хворобу не зміг приїхати в Новгород доктор філологічних наук, професор М. Л. Степанов. Тому його доповідь («Проблема відображення характеру в поезії Некрасова») була прочитана кандидатом філологічних наук Твердохлебовим.

«Любовна лірика М. О. Некрасова» — такою була тема доповіді члена-кореспондента АН СРСР Д. Д. Благорова.

З нетерпінням чекали присутні виступу кандидата філологічних наук О. В. Попова. Найстаріший некрасовознавець країни розповів учасникам конференції про тісний зв'язок Некрасова з Новгородським краєм. Затамувавши подих, слухачі присутні в залі про зустрічі О. В. Попова з селянами-загонщиками, які брали участь у полюваннях Некрасова.

Найбільше критичних зауважень було висловлено на адресу кандидата філологічних наук Г. А. Ременіка, який виступив з доповіддю «Некрасов і радян-

ська поезія». Головна його помилка в тому, що тема була поставлена дуже широко, а це в свою чергу не дало промовцю можливості глибоко проаналізувати вплив некрасовських традицій на творчість радянських поетів. Про все це йшла мова в дебатах. В обговоренні заслуханих доповідей взяли участь товариші Бікбулатова, Червяковський, Ейслер, Дубровіна та інші.

На конференції було заслухано і ряд цікавих повідомлень, серед яких слід відзначити такі, як «Стиль поеми «Современники» (В. Г. Прокіцин), «Некрасов і Мамін-Сибіряк» (Б. Д. Удінцев) і ряд інших.

Підводячи підсумки роботи конференції, хочеться відмітити ту велику організаційну роботу, яку провели працівники Новгородського педагогічного інституту, а також співробітники Інституту російської літератури (Пушкінський дім) АН СРСР, зокрема, молодий науковий співробітник цього інституту К. Ф. Бікбулатова, завдяки чому конференція пройшла чітко, на належному рівні.

Будемо сподіватись, що на наступну конференцію, яку вирішено провести в м. Костромі, кафедра російської літератури нашого інституту надішле не одного представника, як було в цьому році, а кількох, які виступлять не тільки з повідомленнями, а й з цікавими доповідями.

Ю. ПОЛУДНЕНКО.

Новгород — Київ.

ВКЛЮЧАЙТЕСЬ У ЗМАГАННЯ

Дирекція, комітет комсомолу та профком інституту 20 лютого по 20 березня цього року проводять конкурс на кращий гуртожиток та кращі кімнати в гуртожитках.

Переможці конкурсу нагороджуватимуться цінними преміями.

УМОВИ КОНКУРСУ

Необхідно забезпечити високий рівень культурно-масової та виховної роботи (читання лекцій, проведення бесід та масових ігор; організація вечорів відпочинку, спортробота, випуск стінгазет);

зразковий порядок, відмінний санітарно-гігієнічний стан кімнат, коридорів, ванних, умивальників; активну участь студентів у ремонті гуртожитку; наявність живих квіток у кімнатах, коридорах.

ПОПРАВКА

В листі до редакції завідувача кафедри педагогіки С. Литвінова, що був вміщений у попередньому номері нашої газети, вкралася помилка. Останній рядок цього листа читати так: «Законом 24/XII—1958 року».